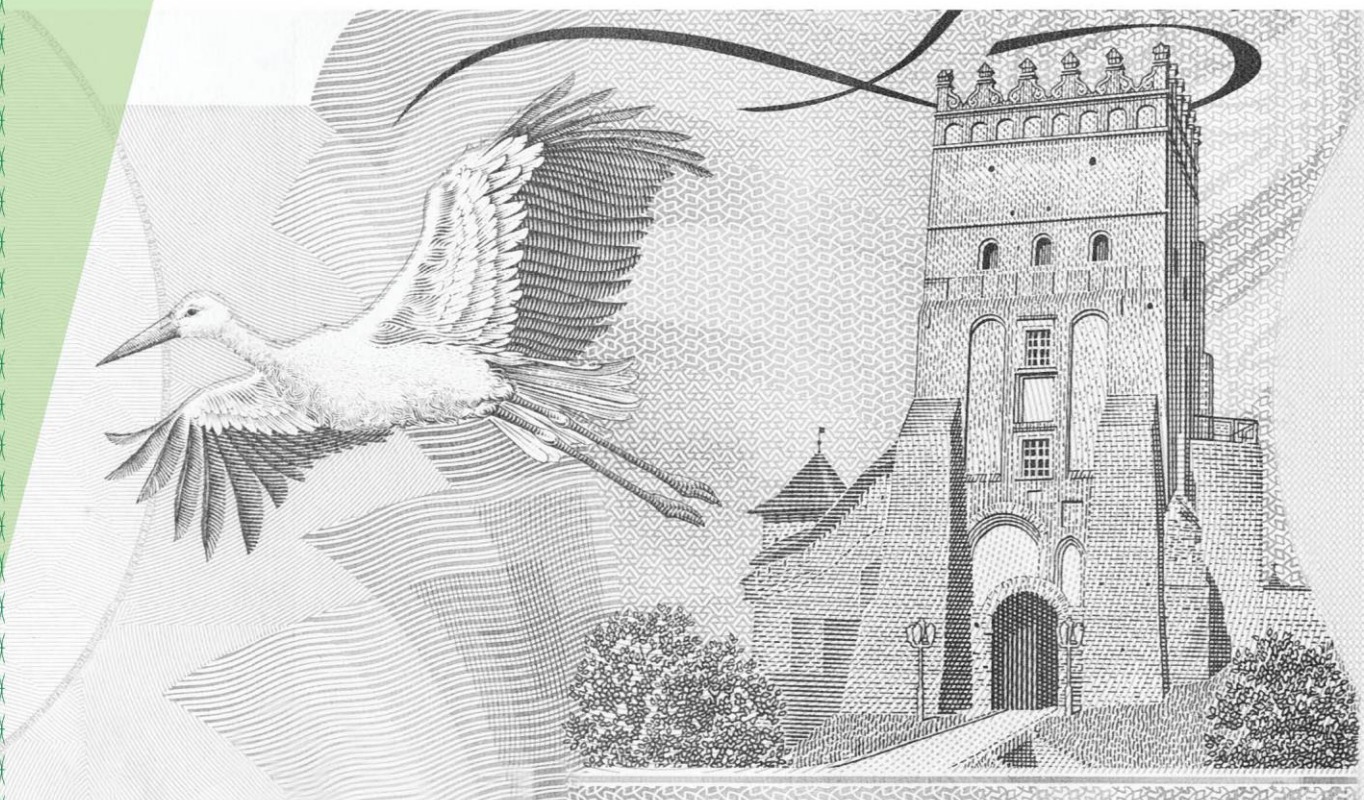

Національний
банк України

Макроекономічний та монетарний огляд

Грудень 2019 року

Зміст

Головне	3
Частина 1. Зовнішнє середовище	6
Частина 2. Економічний розвиток України	7
2.1. Інфляція	7
2.2. Економічна активність	8
2.3. Ринок праці	9
2.4. Фіскальний сектор	10
2.5. Платіжний баланс	11
2.6. Монетарні умови та фінансові ринки	13
Абревіатури та скорочення	14

Додатки

Головне

Зовнішнє середовище

У грудні оптимізм від можливого підписання "першої фази" торговельної угоди між США та Китаєм підтримував світові товарні та фінансові ринки. Світові ціни на нафту зростали також й на тлі зниження запасів нафти в США та діючих обмежень в рамках угоди ОПЕК+. Індекс зміни світових цін на товари, що преважують в українському експорті, зростав другий місяць поспіль. Ціни на сталь та, відповідно, залізну руду зростали на тлі нарощення запасів напередодні святкових вихідних та діючих виробничих обмежень. Ціни на зернові, зокрема пшеницю та кукурудзу, зростали під впливом: збільшення попиту, зокрема з боку Нової Зеландії, Ірану, Єгипту; анонсованого урядом Аргентини подальшого підвищення мит на експорт цих видів зернових; перенесення періоду збору врожаю кукурудзи в Бразилії через погодні умови.

На світових фінансових ринках панував оптимізм, а попит на ризикові активи дедалі зростав. Окрім очікувань щодо підписання торговельної угоди між США та Китаєм на ринок позитивно вплинули кращі за очікування макроекономічні дані США, насамперед щодо збільшення доходів фізичних осіб, та оптимізм щодо більш упорядкованого Brexit. Це сприяло збільшенню обсягів припливу капіталу до активів країн, ринки яких розвиваються, та зміцненню більшості валют цієї групи країн.

Інфляція

У листопаді 2019 року споживча інфляція стрімко сповільнилася – до 5.1% р/р (з 6.5% р/р у жовтні) і досягла середньострокової цілі у 5%, задекларованої в 2015 році. Інфляція знизилася за всіма основними компонентами ІСЦ. Так, зміцнення курсу гривні зумовило подальше зниження базової інфляції (до 4.8% з 5.8% р/р у жовтні) та сповільнення зростання цін на небазові товари, а ціни на ті з них, що значною мірою представлені на ринку імпортованою продукцією, зокрема на паливо, в річному вимірі продовжували знижуватися. Завдяки розширенню пропозиції ціновий тиск на сирі продукти харчування істотно послабився. Темпи зростання адміністративно регульованих цін також знизилися. Так, попри підвищення цін на природний газ для населення в листопаді порівняно з жовтнем у річному вимірі вони залишалися значно нижчими, ніж рік тому.

У листопаді ціни в промисловості знизилися на 4.5% р/р. Таке зниження пояснюється насамперед нижчими зовнішніми цінами на товари українського експорту. Зміцнення гривні стало додатковим фактором, що зумовлював здешевлення сировини та комплектуючих.

Економічна активність

У листопаді 2019 року поглибилося падіння ІВБГ (до 3.5% р/р). Спад у промисловості пришвидшився (до 7.5% р/р) за рахунок всіх видів діяльності через несприятливу зовнішню цінову кон'юнктуру та теплу погоду. Зокрема й надалі поглиблювалося падіння в металургії через стагнацію на європейському ринку сталі, що, у свою чергу, позначилося й на суміжних галузях, а саме добувній та коксохімічній промисловості, а також машинобудуванні. Також прискорилося падіння і в харчовій промисловості, зокрема через спад у виробництві тютюнових виробів та нижчий врожай цукрових буряків та яблук. В енергетиці обсяги виробництва суттєво знизилися через теплу погоду, менший попит з боку переробної промисловості та активізацію імпорту електроенергії. Серед видів промисловості високі темпи зростання продемонструвала хімічна промисловість на тлі відновлення роботи великого хімічного підприємства. Очікувано поглибився спад у сільському господарстві як через більш швидкі темпи збору зернових та олійних у попередні місяці, так і нижчий врожай окремих культур (сої та цукрового буряку). У тваринництві обсяги виробництва також незначно знизилися.

Натомість й надалі прискорювалося зростання в будівництві, зокрема завдяки сприятливим погодним умовам та реалізації проєктів у сфері альтернативної енергетики. Зростання роздрібного товарообороту прискорилося, підтримане стійким зростанням доходів населення (середня заробітна плата збільшилася на 16.6% р/р та 10.8% р/р у номінальному та реальному вимірах відповідно) та збереження високих споживчих настроїв домогосподарств. Також прискорилося зростання вантажообороту на тлі збільшення обсягів транзиту газу територією України.

Фіскальний сектор

У листопаді державний бюджет виконано з дефіцитом (4.6 млрд грн). Доходи були меншими, ніж рік тому (на 7.4%), головним чином за рахунок неподаткових надходжень, на яких позначилися різні строки перерахування дивідендів НАК "Нафтогаз" у поточному та [минулому](#) роках. Натомість податкові надходження незначно збільшилися (на 1.8% р/р) зокрема завдяки поліпшенню фінансового стану підприємств. Видатки продовжили зростати, проте темпи сповільнилися (до 3.9% у листопаді з 12.3% р/р у жовтні) за рахунок зменшення витрат на поточні трансферти, обслуговування боргу та капітальні видатки. Місцеві бюджети також виконано з дефіцитом (1.7 млрд грн) унаслідок погіршення доходів насамперед офіційних трансфертів. У підсумку в листопаді сформувався дефіцит зведеного бюджету – 6.2 млрд грн.

Платіжний баланс

У листопаді поточний рахунок був майже збалансованим (профіцит становив 57 млн дол.) порівняно з дефіцитом у жовтні та листопаді минулого року. Цьому сприяло насамперед розширення профіциту первинних доходів, забезпечене зменшенням обсягів репатріації дивідендів на тлі стійкого зростання грошових переказів.

Дефіцит торгівлі товарами збувся порівняно з жовтнем та залишився на рівні минулого року. Експорт товарів у листопаді зменшився на 3.4% р/р. Так, значні поставки кукурудзи в минулому році та вичерпання перехідних запасів пшениці, ріпаку та сої після рекордних поставок у попередні місяці зумовили істотне сповільнення зростання експорту продовольчих товарів. Зростання фізичних обсягів поставок чорних металів та залізних руд було нівельоване подальшим зниженням світових цін, як наслідок прискорилося падіння вартісних обсягів їх експорту. Водночас імпорту товарів також зменшився (на 1.9% р/р). Прискорилося падіння енергетичного імпорту: закупівлі природного газу зменшилися на тлі рекордних його запасів у підземних сховищах, а закупівлі нафтопродуктів скоротилися через [планові ремонтні роботи на білоруських НПЗ](#). Зростання імпорту продукції машинобудування також сповільнилося через скорочення закупівель обладнання для альтернативної енергетики та ТВЕлів для вітчизняних АЕС. Водночас стійкий споживчий попит підтримував високі темпи зростання імпорту продовольчих та промислових товарів.

За фінансовим рахунком приплив капіталу зберігся на рівні попереднього місяця (0.5 млрд дол.) та був забезпечений насамперед приватним сектором. Так, приплив прямих іноземних інвестицій збільшився до 0.4 млрд дол. Крім того, реальний сектор продовжував залучати кошти шляхом випуску єврооблігацій, що разом із погашенням урядом ОВДП в іноземній валюті призвело до зростання активів банківської системи. Державний сектор також залучав портфельні інвестиції, проте в менших обсягах з огляду на зниження їх пропозиції. У результаті платіжний баланс було зведено з профіцитом у 0.6 млрд дол., а міжнародні резерви зросли до 21.9 млрд дол. на кінець листопада, що забезпечує 3.4 місяця майбутнього імпорту.

Монетарні умови та фінансові ринки

У грудні НБУ продовжив [пом'якшувати монетарну політику](#), прискоривши зниження облікової ставки (на 200 б. п. – до 13.5%). Відповідно тривало подальше зменшення вартості гривневих ресурсів. Так, більш стрімкою була траєкторія зниження UIIR, який упродовж року перебував біля нижньої межі в коридорі ставок НБУ за інструментами постійного доступу. Поряд з цим продовжувала знижуватися і дохідність гривневих ОВДП за всіма строками розміщення через значний попит на них та обмежену пропозицію. Зацікавленість нерезидентів у гривневих державних цінних паперах пояснюється збереженням макрофінансової стабільності та очікуваннями зниження облікової ставки в подальшому. У листопаді продовжували зменшуватися і гривневі ставки для клієнтів банків, реагуючи на загальну тенденцію до здешевлення вартості ресурсів на ринку. Проте ставки для домогосподарств продовжували демонструвати слабший відгук на зменшення інших ринкових ставок.

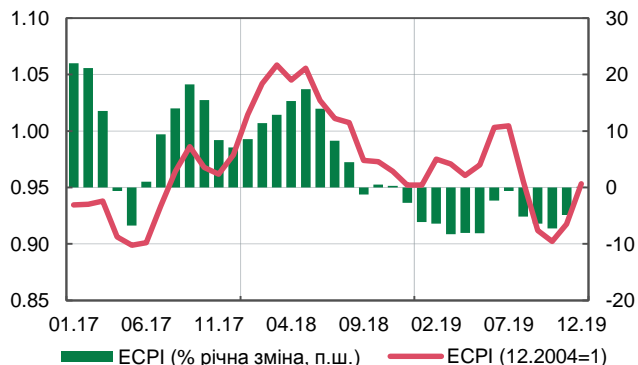
На валютному ринку в грудні зберігалася тенденція поточного року до зміцнення гривні через надлишкову пропозицію іноземної валюти впродовж тривалого періоду. Основними джерелами надходження валюти в грудні були традиційні експортно-орієнтовані галузі (зокрема АПК, металургія та гірничо-добувна промисловість),

портфельні інвестиції та значна пропозиція готівкової валюти. З огляду на суттєве переважання пропозиції валюти над попитом на неї і те, що фактори зміцнення гривні мають фундаментальний, а не ситуативний характер, НБУ в грудні [прийняв рішення](#) про збільшення щоденних планових обсягів купівлі іноземної валюти для поповнення міжнародних резервів (з 30 до 50 млн дол.). У грудні додатне сальдо операцій НБУ на валютному ринку становило 2.9 млрд дол. (з початку року – 7.9 млрд дол.). Крім того, з огляду на сталу сприятливу ситуацію на валютному ринку НБУ в грудні [збільшив е-ліміти](#) для деяких операцій з переказу коштів.

Частина 1. Зовнішнє середовище¹

Зовнішнє цінове середовище поліпшилося на тлі оптимістичних очікувань щодо укладення "першої фази" торговельної угоди між США та Китаєм

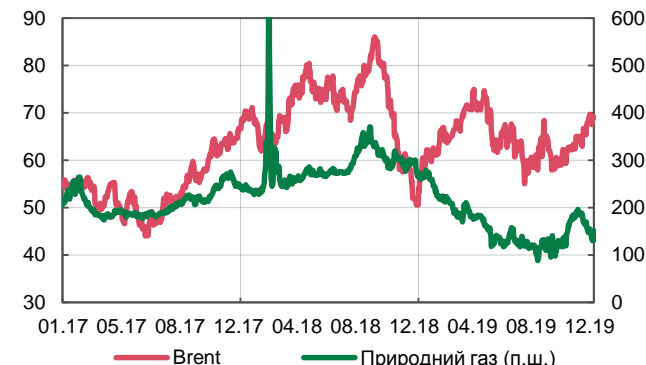
Графік 1.1.1. Індекс зміни світових цін на товари українського експорту (ЕСPI)

Джерело: розрахунки НБУ.

Ціни на нафту, окрім торговельного оптимізму, зростали через зменшення запасів. Натомість тепла погода зумовила зниження цін на газ у другій половині місяця

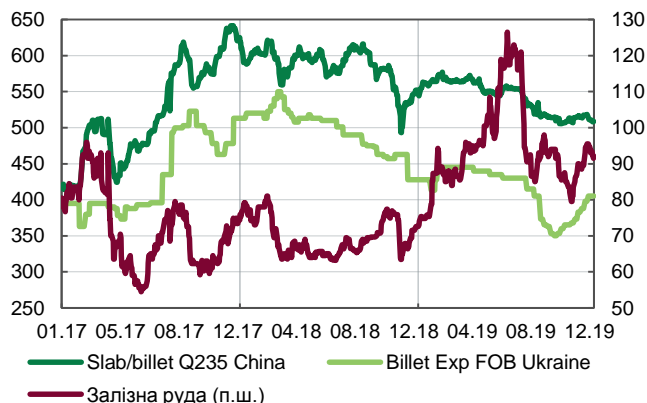
Графік 1.1.2. Світові ціни на нафту марки Brent (дол./бар.) та ціни на природний газ на німецькому хабі (дол./тис.м³)

Джерело: Refinitiv Datastream.

Ціни на сталь та, відповідно, залізну руду зростали через нарощення запасів напередодні святкових вихідних та діючі виробничі обмеження

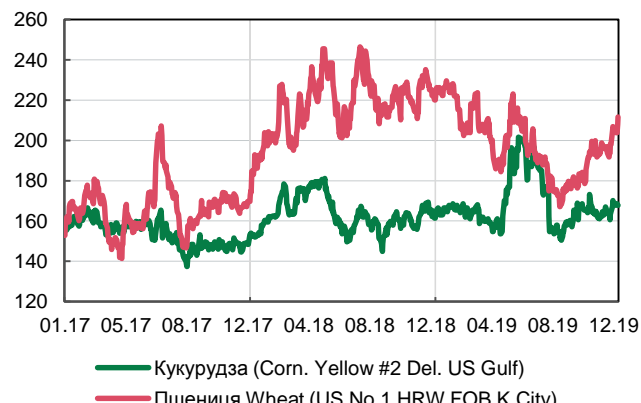
Графік 1.1.3. Світові ціни на окремі сталеві напівфабрикати та залізну руду (62%), дол./т

Джерело: Refinitiv Datastream.

Ціни на зернові, зокрема пшеницю та кукурудзу, зростали під впливом збільшення попиту, зокрема з боку Нової Зеландії, Ірану, Єгипту, а також анонсованого урядом Аргентини подальшого підвищення мит на експорт цих видів зернових

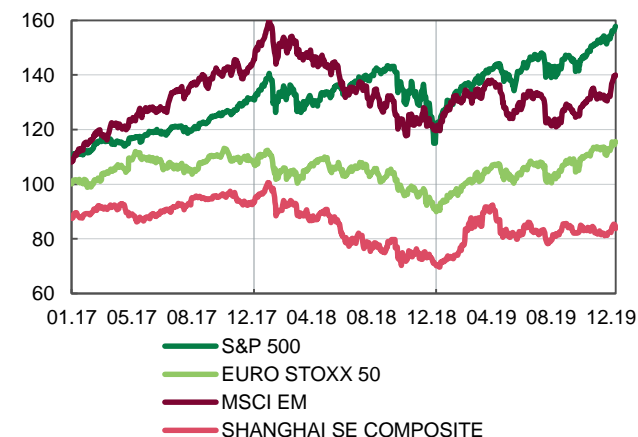
Графік 1.1.4. Світові ціни на зернові, дол./т

Джерело: Refinitiv Datastream.

Очікуване підписання торговельної угоди між США та Китаєм на тлі позитивних макроекономічних даних США та очікуваного упорядкованого Brexit збільшили попит на ризикові активи...

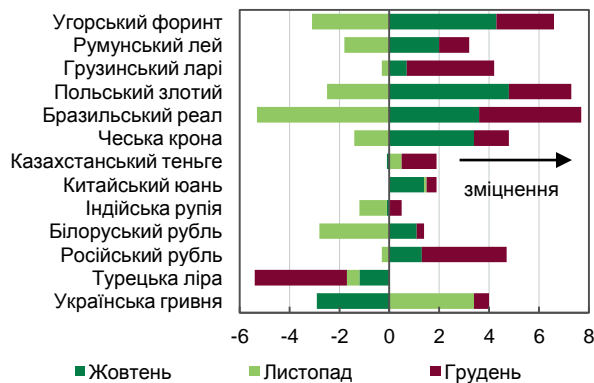
Графік 1.1.5. Індеси світового фондового ринку, 01.01.2016 = 100

Джерело: Refinitiv Datastream.

... та, відповідно, призвели до зміцнення більшості валют країн, ринки яких розвиваються, до долара США

Графік 1.1.6. Зміна обмінних курсів валют окремих ЕМ до долара США, %, на кінець періоду

Джерело: Refinitiv Datastream, розрахунки НБУ.

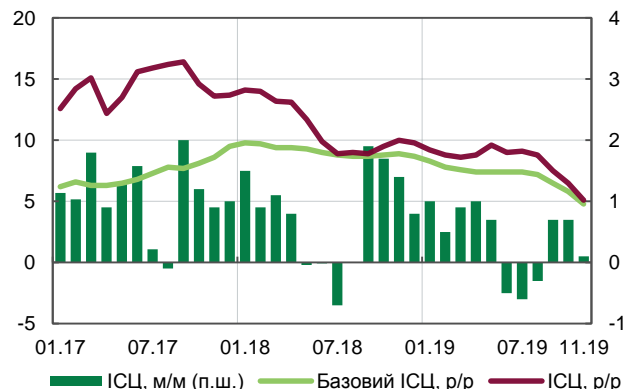
¹ Станом на 27.12.2019.

Частина 2. Економічний розвиток України

2.1. Інфляція

У листопаді 2019 року споживча інфляція стрімко сповільнилася та досягла середньострокової інфляційної цілі 5%, задекларованої в 2015 році. Інфляційний тиск послаблювався за всіма основними компонентами ІСЦ через зміцнення гривні, зниження цін на енергоносії та розширення пропозиції окремих продуктів харчування

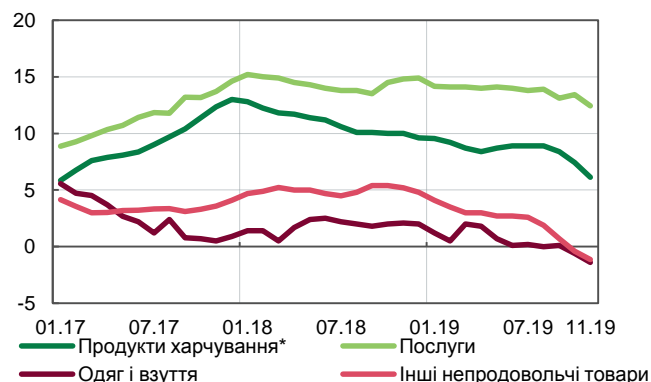
Графік 2.1.1. Індекси споживчих цін, %

Джерело: ДССУ.

Фундаментальний інфляційний тиск послабився, однак унаслідок більш стійкого зростання споживчого попиту і підвищення витрат, зокрема на оплату праці, темпи зростання вартості послуг залишалися високими

Графік 2.1.3. Основні компоненти базового ІСЦ, % р/р

* З високим ступенем оброблення.

Джерело: ДССУ.

У листопаді ціни в промисловості знизилися насамперед через нижчі зовнішні ціни на товари українського експорту. Зміцнення гривні стало додатковим чинником, що зумовив здешевлення сировини та комплектуючих. Усе це позначилося на цінах більшості секторів добувної та переробної промисловості

Графік 2.1.5. Індекс цін виробників, %

Джерело: ДССУ.

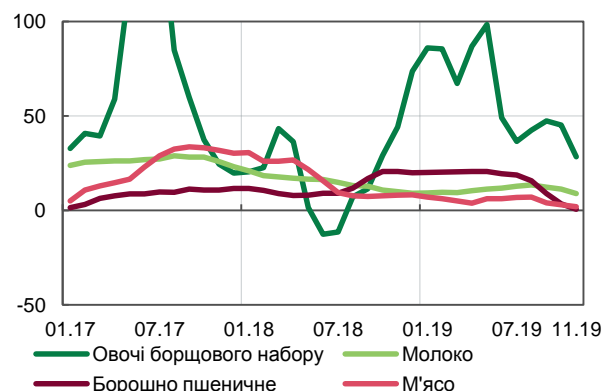
Графік 2.1.2. Основні компоненти небазового ІСЦ, % р/р

Джерело: ДССУ, розрахунки НБУ.

Розширення пропозиції окремих сирих продуктів завдяки гарному врожаю та збільшенню обсягів імпорту сприяло сповільненню зростання цін на них, ...

Графік 2.1.4. Ціни на окремі сирі продукти, % р/р

Джерело: ДССУ.

Графік 2.1.6. Ціни в окремих галузях промисловості, % р/р

Джерело: ДССУ.

2.2. Економічна активність

У листопаді 2019 року економічна активність знизилася внаслідок погіршення показників промисловості. Також очікувано поглибилося падіння у сільському господарстві на тлі більш швидких темпів збору зернових та олійних в попередні місяці та нижчого врожаю окремих культур

Графік 2.2.1. Внески в річну зміну ІВБГ, в. п.

Джерело: ДССУ, розрахунки НБУ.

Прискорилося падіння в усіх видах промислової діяльності через несприятливу зовнішню кон'юнктуру для металургії та теплу погоду

Графік 2.2.3. Вир-во в основних видах промисловості, % р/р

* Е/е включає е/е, газ, пару та конд. повітря.
Джерело: ДССУ.

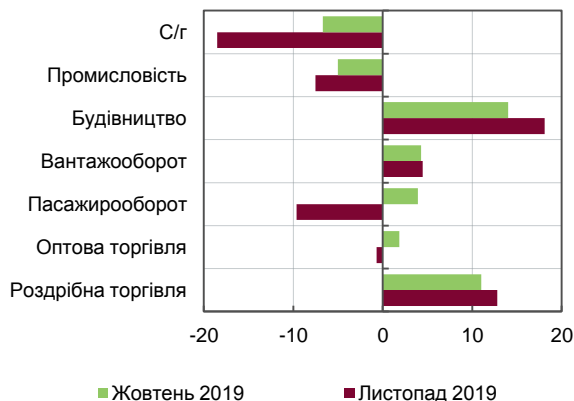
У будівництві прискорилося зростання на тлі сприятливої погоди та будівництва об'єктів ВДЕ

Графік 2.2.5. Обсяги виконання будівельних робіт, % р/р

Джерело: ДССУ.

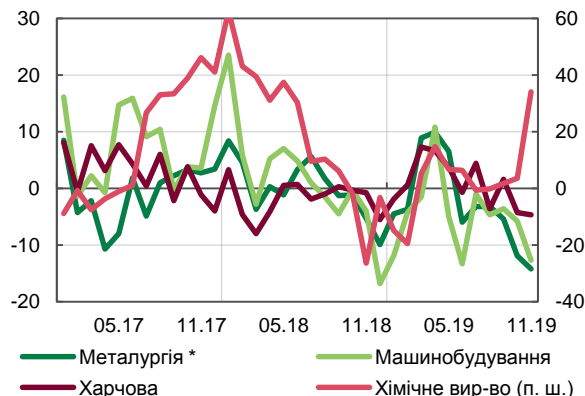
Графік 2.2.2. Випуск в окремих видах діяльності, % р/р

Джерело: ДССУ, розрахунки НБУ.

Тривав також спад у машинобудуванні та харчовій промисловості. Натомість зростання у хімічній промисловості прискорилося на тлі відновлення роботи ОПЗ

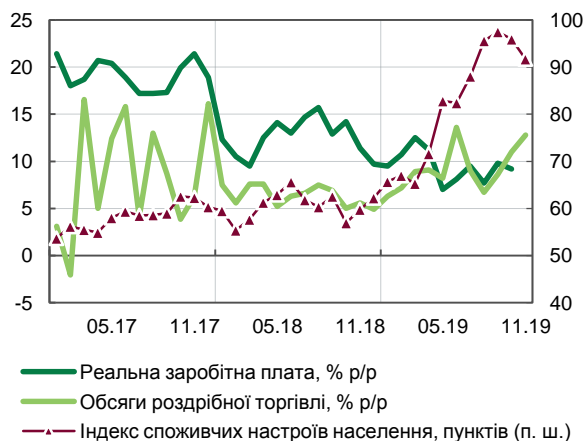
Графік 2.2.4. Випуск в основних галузях переробної промисловості, % р/р

* Включає як металургію, так і вир-во готових металевих виробів.
Джерело: ДССУ.

Прискорення темпів зростання роздрібно товарообороту свідчило про стійке зростання доходів населення та високі споживчі настрої домогосподарств

Графік 2.2.6. Роздрібна торгівля та зарплата, % р/р

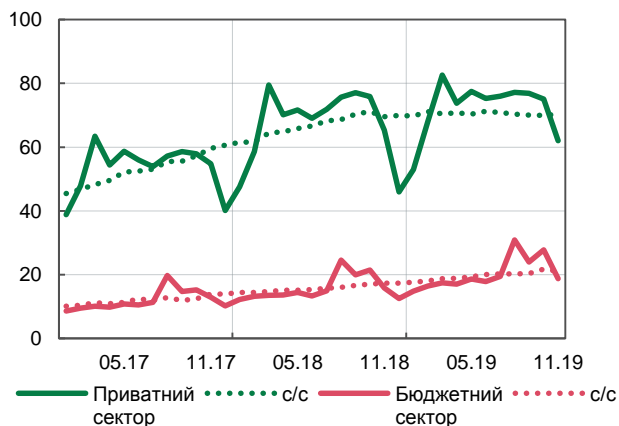
Джерело: ДССУ, Info Sapiens.

2.3. Ринок праці

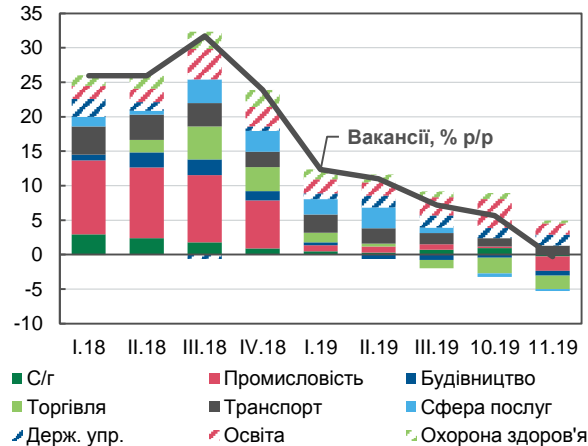
У листопаді кількість вакансій ДСЗУ в приватному секторі продовжила знижуватися². Зокрема це відбулося унаслідок слабких результатів промисловості. Кількість вакансій у торгівлі також знижувалася попри високі економічні результати в цьому секторі. Натомість у бюджетному секторі кількість вакансій стрімко зростала

Графік 2.3.1. Кількість вакансій, тис. на кінець періоду

Джерело: ДСЗУ, розрахунки НБУ.

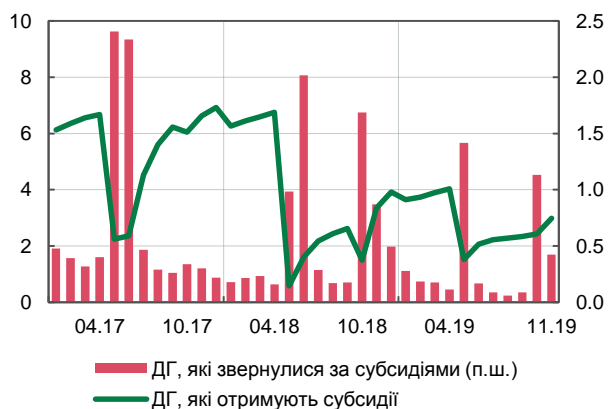
Графік 2.3.2. Внески у річну зміну кількості вакансій ДСЗУ, в.п.

Джерело: ДСЗУ, розрахунки НБУ.

У листопаді 20% ДГ отримували субсидію на оплату послуг ЖКГ. Їх кількість, як і кількість тих, хто звернувся за субсидією, продовжила знижуватися. Серед іншого, це відображало високі темпи зростання реальних заробітних плат і пенсій на рівні близько 10% р/р

Графік 2.3.3. ДГ, які отримують та які звернулися за субсидіями, млн

Джерело: ДССУ, розрахунки НБУ.

Графік 2.3.4. Заробітна плата штатних працівників та пенсія (на початок місяця), % р/р

Джерело: ДССУ.

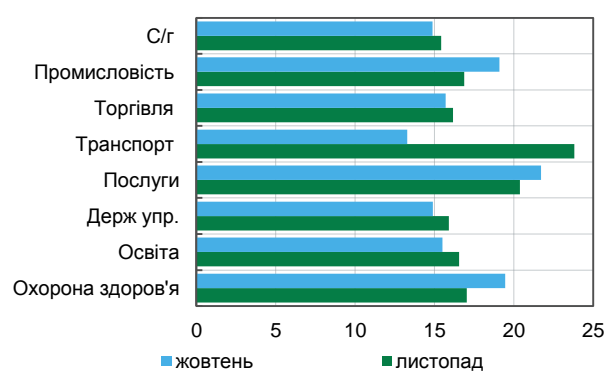
Заробітна плата зростала високими темпами в більшості видах діяльності, зокрема через значний брак робочої сили. Під впливом слабких економічних результатів дещо сповільнилося зростання зарплати в промисловості

Графік 2.3.5. Номінальна зарплата у приватному та бюджетному секторах, %р/р

Джерело: ДССУ, ПФУ, розрахунки НБУ.

Графік 2.3.6. Номінальна зарплата в окремих видах діяльності, %р/р

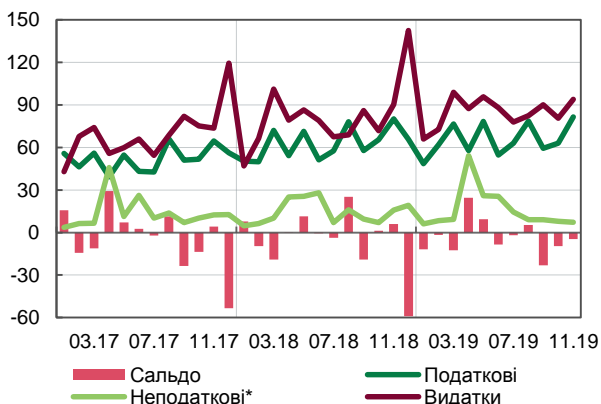
Джерело: ДССУ.

² До бюджетного сектору віднесені державне управління, освіта й охорона здоров'я, до приватного – решта видів діяльності.

2.4. Фіскальний сектор

У листопаді державний бюджет виконано з дефіцитом. Доходи були нижчими, ніж рік тому, що насамперед пов'язано з різними графіками перерахувань дивідендів НАК "Нафтогаз". Водночас податкові надходження незначно зросли завдяки поліпшенню фінансових результатів підприємств та...

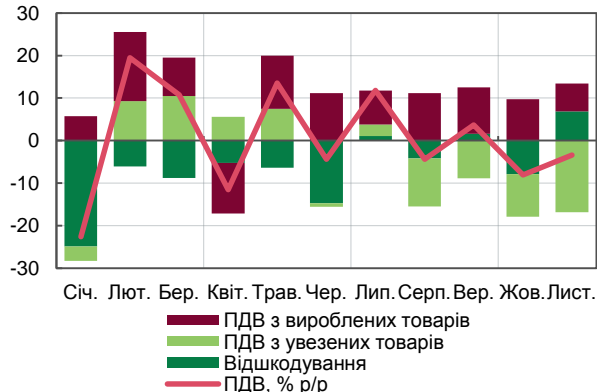
Графік 2.4.1. Основні показники державного бюджету, млрд грн

* Вкл. неподаткові надходження та інші доходи.
Джерело: ДКСУ, розрахунки НБУ.

...менших обсягів відшкодування ПДВ

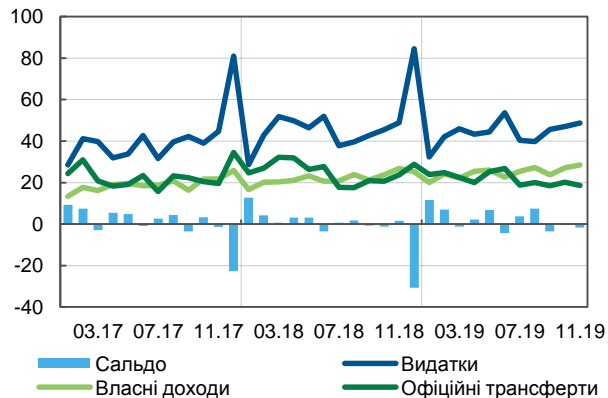
Графік 2.4.3. Внески в річну зміну надходжень від ПДВ у 2019 році, в.п.

Джерело: ДКСУ, розрахунки НБУ.

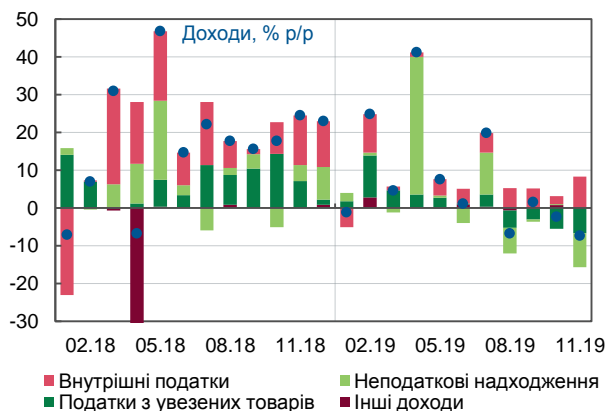
У листопаді місцеві бюджети продемонстрували дефіцит унаслідок погіршення доходів насамперед за рахунок офіційних трансфертів

Графік 2.4.5. Основні показники місцевих бюджетів, млрд грн.

Джерело: ДКСУ, розрахунки НБУ.

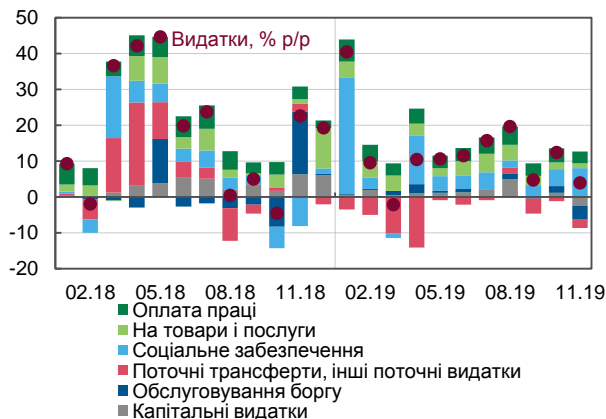
Графік 2.4.2. Внески в річну зміну доходів державного бюджету, в.п.

Джерело: ДКСУ, розрахунки НБУ.

Зростання видатків сповільнилося за рахунок зменшення витрат на поточні трансферти, обслуговування боргу та капітальні видатки

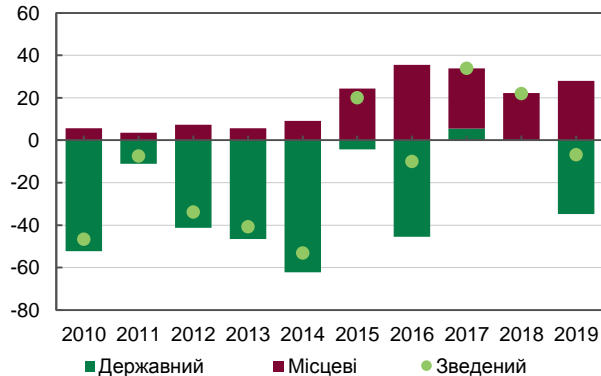
Графік 2.4.4. Внески в річну зміну видатків державного бюджету, в.п.

Джерело: ДКСУ, розрахунки НБУ.

Виконання бюджетів усіх рівнів з дефіцитом у листопаді призвело до збільшення кумулятивного від'ємного сальдо зведеного бюджету

Графік 2.4.6. Зведений бюджет у січні – листопаді, млрд грн

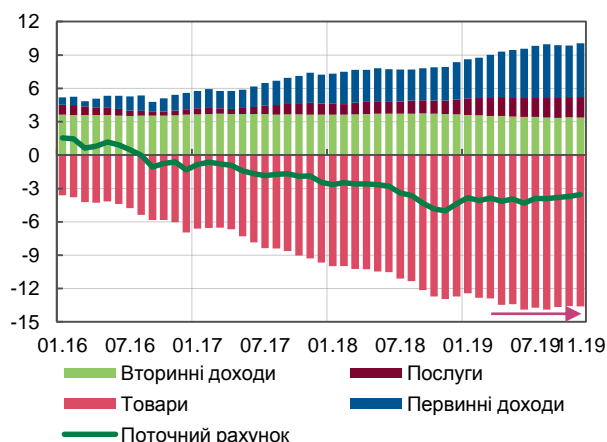

Джерело: ДКСУ, розрахунки НБУ.

2.5. Платіжний баланс

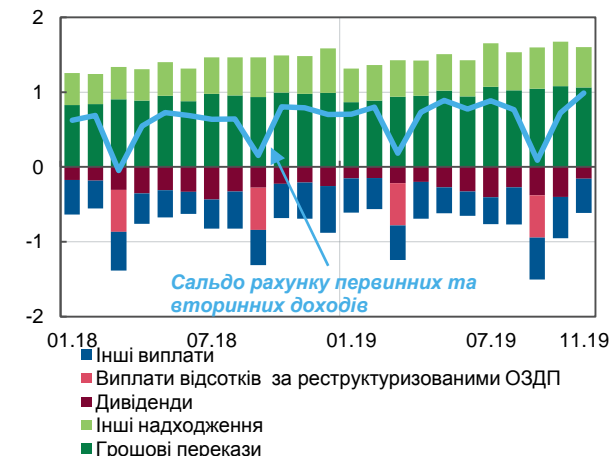
У листопаді поточний рахунок був майже збалансованим порівняно з дефіцитом у жовтні та листопаді минулого року. Цьому сприяло насамперед розширення профіциту первинних доходів завдяки нижчим виплатам дивідендів. Дефіцит торгівлі товарами збувся порівняно з жовтнем та залишився на минулорічному рівні

Графік 2.5.1. Рахунок поточних операцій, 12-міс. плинна, млрд дол.

Джерело: НБУ.

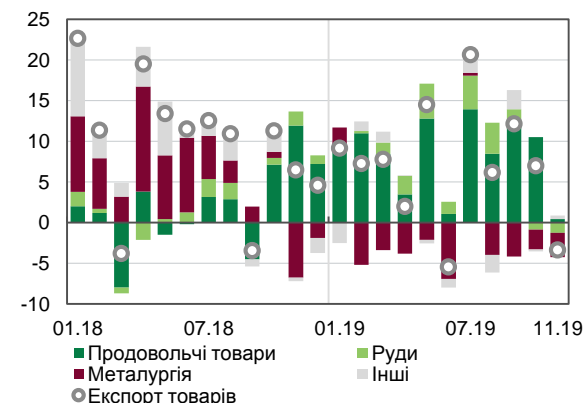
Графік 2.5.2. Сальдо рахунку первинних та вторинних доходів, млрд дол.

Джерело: НБУ.

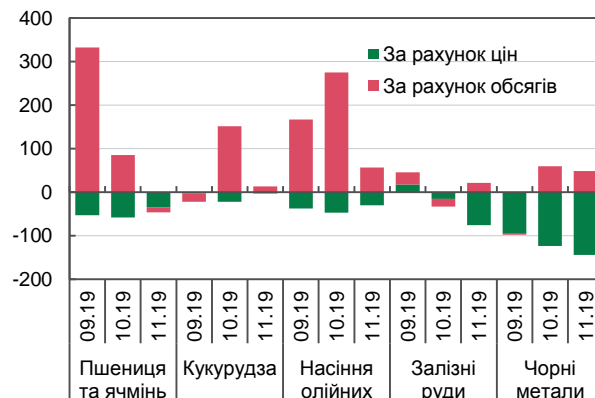
Експорт товарів знизився через істотне сповільнення зростання поставок продовольчих товарів на тлі високої бази порівняння минулого року та зниження експорту продукції ГМК на тлі подальшого погіршення зовнішньої кон'юнктури

Графік 2.5.3. Внески в річну зміну експорту товарів, в. п.

Джерело: розрахунки НБУ.

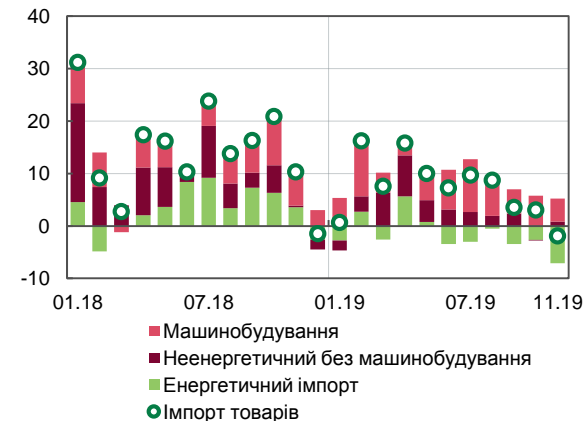
Графік 2.5.4. Абсолютна річна зміна експорту окремих товарів, млн дол.

Джерело: ДФСУ, розрахунки НБУ.

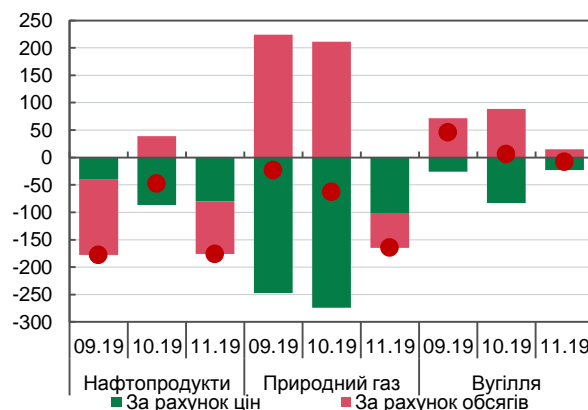
Імпорт товарів також зменшився передусім завдяки скороченню закупівель енергоносіїв на тлі високих запасів газу в сховищах та ремонтів НПЗ у Білорусі. Крім того, нижчі обсяги закупівель обладнання для альтернативної енергетики та ТВЕлів сприяли сповільненню зростання імпорту продукції машинобудування. Натомість стійкий попит підтримував зростання імпорту споживчих товарів

Графік 2.5.5. Внески в річну зміну імпорту товарів, в. п.

Джерело: розрахунки НБУ.

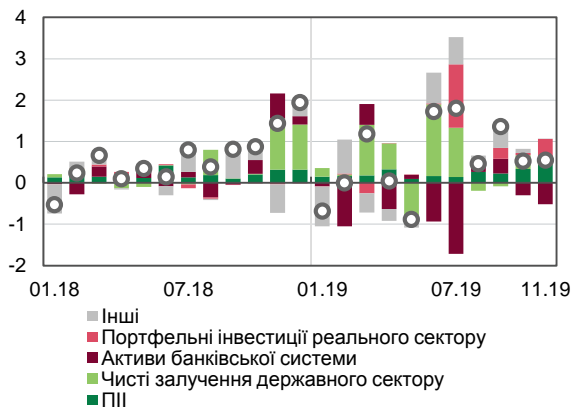
Графік 2.5.6. Абсолютна річна зміна імпорту енергоносіїв, млн дол.

Джерело: Укртрансгаз, ДФСУ, розрахунки НБУ.

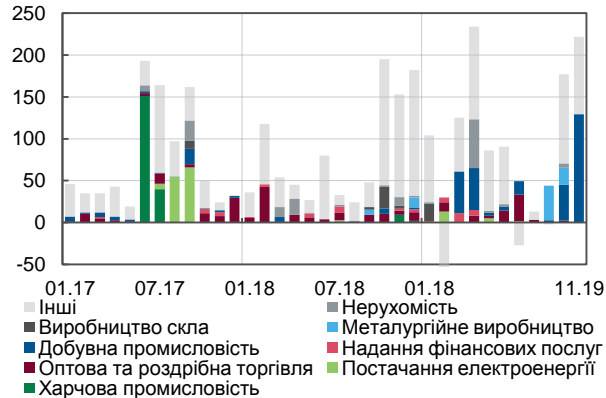
Приплив капіталу за фінансовим рахунком залишився на рівні жовтня та був забезпечений насамперед надходженнями ПІІ та залученням євробоблігаций реальним сектором. Залучення державного сектору дещо зменшилося

Графік 2.5.7. Фінансовий рахунок: чисті зовнішні зобов'язання, млрд дол.

Джерело: НБУ.

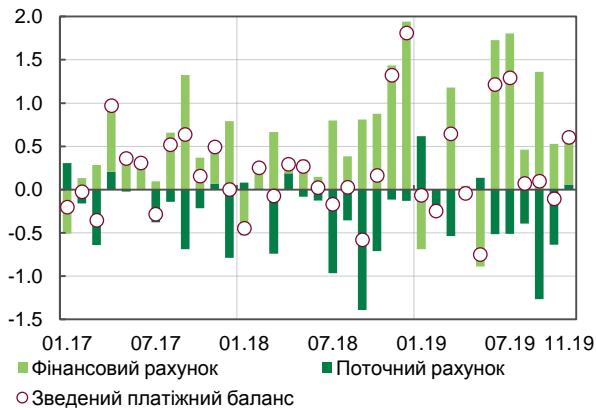
Графік 2.5.8. Прямі іноземні інвестиції в акціонерний капітал за галузями, млн дол*.

* Інші включають дорахунки даних.
Джерело: НБУ.

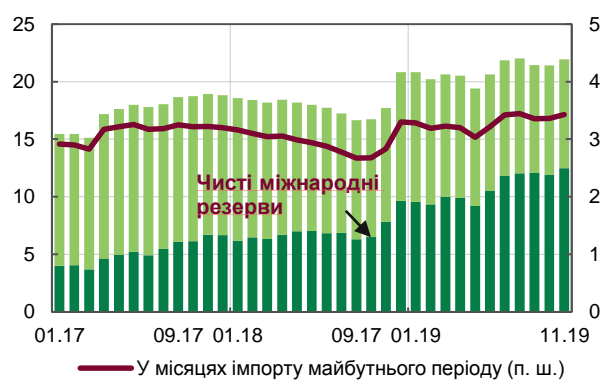
У результаті платіжний баланс було зведено з профіцитом у 0.6 млрд дол., а міжнародні резерви зросли до 21.9 млрд дол. на кінець листопада, що забезпечує 3.4 місяця майбутнього імпорту

Графік 2.5.9. Зведений платіжний баланс, млрд дол.

Джерело: НБУ.

Графік 2.5.10. Валові міжнародні резерви, млрд дол.

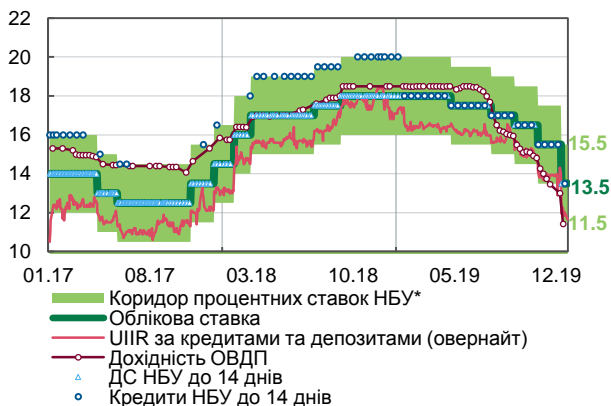

Джерело: НБУ.

2.6. Монетарні умови та фінансові ринки

У грудні вартість гривневих ресурсів продовжувала зменшуватися. Послідовне зниження НБУ облікової ставки (у грудні на 200 б. п. – до 13.5%) та очікування її подальшого зниження відобразилося на зменшенні ставок на міжбанківському ринку та доходності гривневих ОВДП за всіма строками обігу

Графік 2.6.1. Процентні ставки НБУ, UIIR та доходність однорічних ОВДП на первинному ринку, % річних

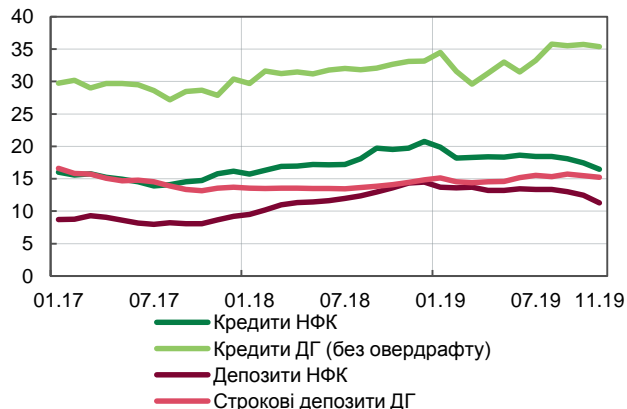

* Верхня межа коридору – ставки за кредитами овернайт НБУ, нижня – за ДС овернайт НБУ.

Джерело: НБУ.

Ставки для домогосподарств залишилися практично незмінними, тоді як для НФК й надалі зменшувалися

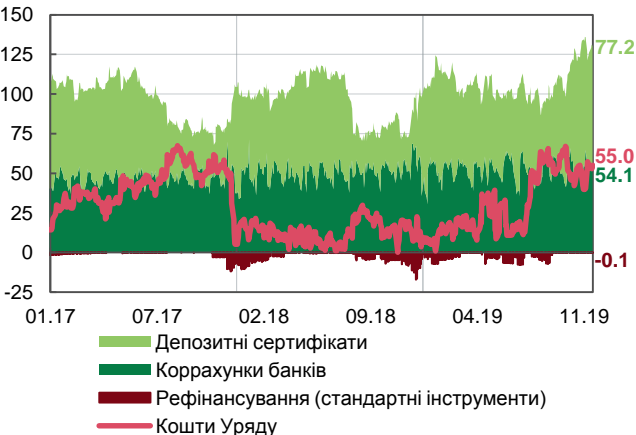
Графік 2.6.3. Середньозважені гривневі процентні ставки за новими кредитами (без овердрафту) і депозитами, %

Джерело: НБУ.

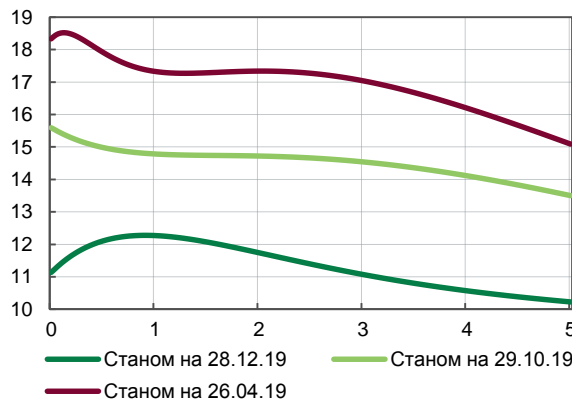
Ліквідність банківської системи у листопаді й надалі зростала. Її збільшення в основному відбувалося через валютні інтервенції НБУ та частково компенсувалося операціями уряду

Графік 2.6.5. Окремі показники ліквідності банківської системи, млрд грн

Джерело: НБУ.

Графік 2.6.2. Криві безкупонної доходності*, %

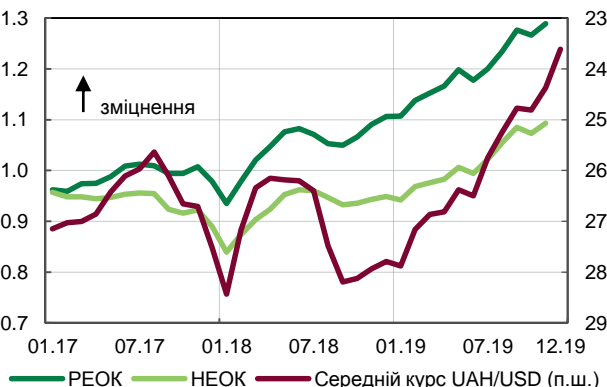

* Спот-ставки з безперервним нарахуванням доходу, побудовані з використанням параметричної моделі Свенссона.

Джерело: НБУ.

На валютному ринку утримувався ревальваційний тренд, зумовлений надлишковою пропозицією іноземної валюти

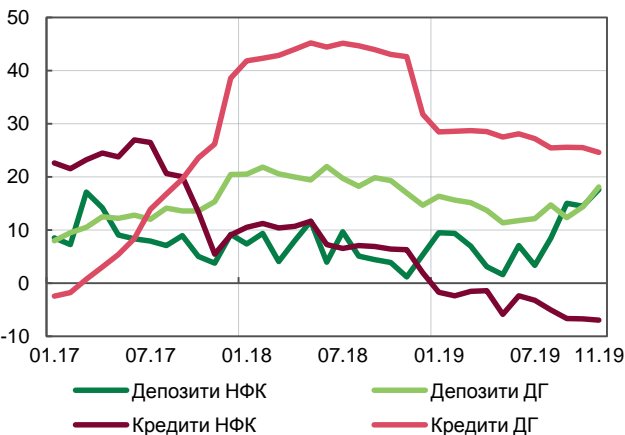
Графік 2.6.4. Індекс РЕОК і НЕОК (12.2016=1) та офіційний обмінний курс гривні до долара США (обернена шкала)

Джерело: IFS, розрахунки НБУ.

Зберігалися високі темпи приросту споживчого кредитування та депозитів ДГ та НФК

Графік 2.6.6. Депозити та кредити в НВ, % р/р

Джерело: НБУ.

Абревіатури та скорочення

ДГ	Домогосподарства	НВ	Національна валюта
ДС	Депозитні сертифікати НБУ	НЕОК	Номинальний ефективний обмінний курс
ДСЗУ	Державна служба зайнятості України	НФК	Нефінансові корпорації
ДССУ	Державна служба статистики України	ОВДП	Облігації внутрішньої державної позики
ДКСУ	Державна казначейська служба України	ОПЕК	Організація країн – експортерів нафти
ДФСУ	Державна фіскальна служба України		
ЄЦБ	Європейський центральний банк	ПДВ	Податок на додану вартість
ІВ	Іноземна валюта	ПІІ	Прямі іноземні інвестиції
ІВБГ	Індекс виробництва базових галузей	РЕОК	Реальний ефективний обмінний курс
ІСЦ	Індекс споживчих цін	США	Сполучені Штати Америки
ІЦВ	Індекс цін виробників	UIIR	Український індекс міжбанківських ставок
НАК	Національна акціонерна компанія		
НБУ	Національний банк України		

бар.	барель	млрд	мільярд
б. п.	базисний пункт	м/м	до попереднього місяця, у місячному вимірі
в. п.	відсотковий пункт	п. ш.	права шкала
грн	гривня	руб.	російський рубль
дол.	долар США	руб./дол.	російських рублів за 1 долар США
дол./т	доларів США за 1 тону	р/р	у річному вимірі, річна зміна, до відповідного періоду попереднього року
е/е	електроенергія	с/с	у сезонно скоригованому вимірі
євро/дол.	доларів США за 1 євро		
млн	мільйон		